

Художні напрями мистецтва XX ст.

Презентацію підготували Басова Ліза та Кесян
Тетяна
9-Б клас

АВАНГАРДИЗМ

термін для означення так званих «лівих течій» у мистецтві, радикальніших, ніж модернізм.

- ЕКСПРЕСІОНІЗМ
- КУБІЗМ
- СЮРРЕАЛІЗМ
- ФУТУРИЗМ
- ФОВІЗМ
- АБСТРАКЦІОНІЗМ
- ДАДАЇЗМ
- КОНСТРУКТИВІЗМ
- ІМАЖИЗМ

ЕКСПРЕСІОНІЗМ

- (від франц. *expression* — вираження, виразність) — літературно-мистецький потік авангардизму, що сформувався в Німеччині на початку ХХ століття. Мав своїх прихильників у Франції, Австрії, Польщі, німецькомовній Швейцарії.
- Основний творчий принцип експресіонізму — відображення загостреного суб'єктивного світобачення через гіпертрофоване авторське «Я», напругу його переживань та емоцій, бурхливу реакцію на дегуманізацію суспільства, знеособлення в ньому людини, на розпад духовності, засвідчений катаклізмами світового масштабу початку ХХ ст. З усіх напрямків нового мистецтва 20 ст. експресіонізм гостро відобразив конфлікт художньої особи, людини взагалі з трагічною й антигуманною дійсністю.

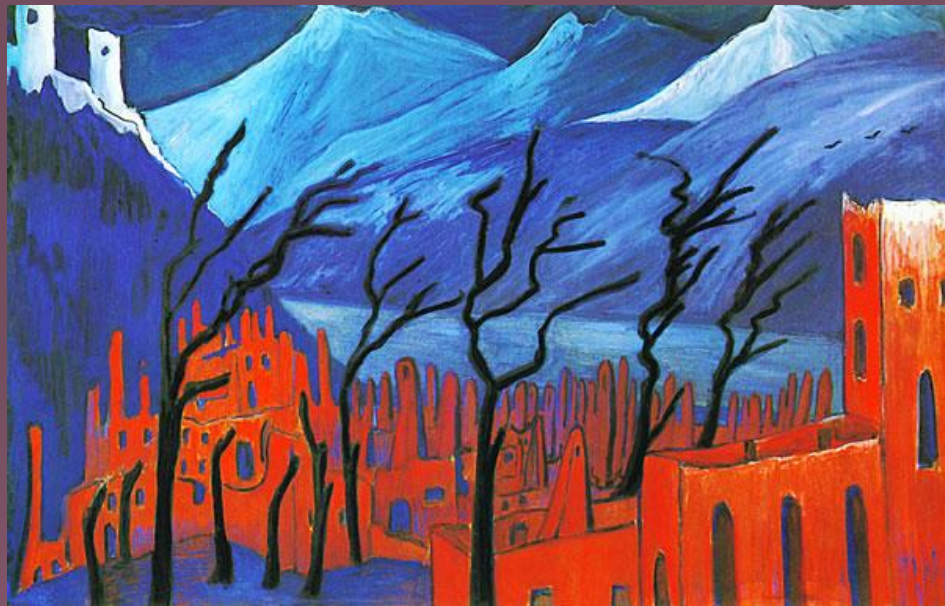
ВИЗНАЧАЛЬНІ РИСИ ЕКСПРЕСІОНІЗМУ

- зацікавленість глибинними психічними процесами;
- заперечення як позитивізму, так і раціоналізму;
- оновлення формально-стилістичних засобів, художньої образності та виразності, часом непоєднаних між собою, як глибокий ліризм і всеохоплюючий пафос;
- суб'єктивізм і зацікавленість громадянською темою;
- бунт проти сталих академічних форм в образотворчому мистецтві при збереженні головних жанрів (портрет, батальний жанр, побутова картина, міфологічний чи релігійний образ, пейзаж, навіть натюрморт).

АРХИТЕКТУРА

ЖИВОПИС

СКУЛЬПТУРА

КУБІЗМ

- авангардна течія в образотворчому мистецтві початку ХХ століття, яка перебувала абстрактному мистецтву. Кубізму притаманні підкреслено геометризовані форми, прагнення подрібнити об'єкти на стереометричні складові.
- Його засновники, Жорж Брак і Пабло Пікассо, захоплювалися роботами Поля Сезанна і були натхненні його спробою створити об'ємну структуру на поверхні полотна.
У 1907–1910 роках у Франції кубісти почали усе більше абстрагуватися від дійсності, їхні картини усе менше нагадували реальність. Кубізм оголосив, що мистецтво існує заради самого себе, а не для відтворення дійсності.

ЖИВОПИС

АРХИТЕКТУРА

СКУЛЬПТУРА

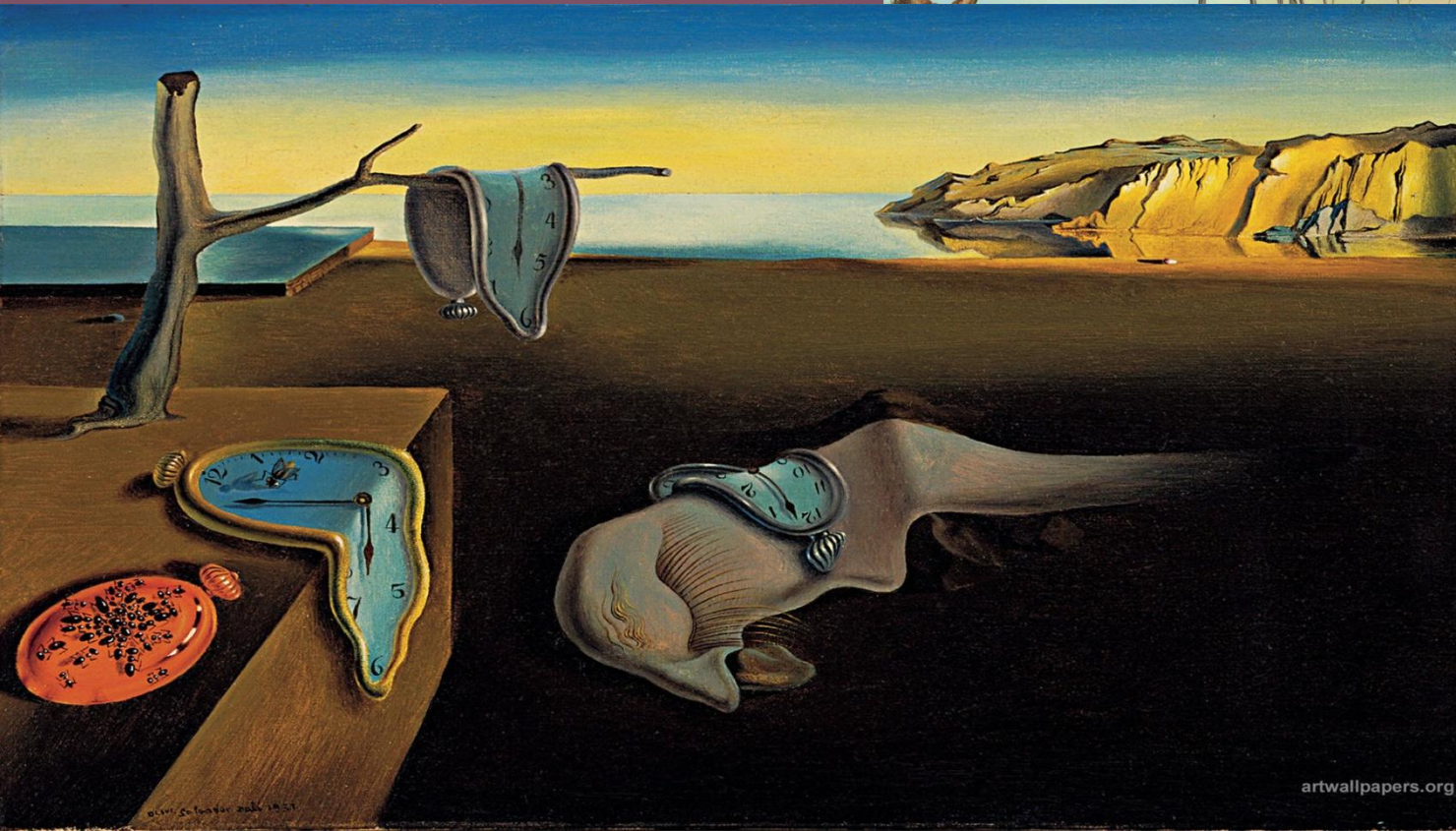

СЮРРЕАЛІЗМ

- (фр. *surrealisme* — надреалізм) — один із найпоширеніших напрямів у сучасному мистецтві й літературі. Його особливість - використання ілюзій та парадоксальне поєднання форм. Цей літературно-мистецький напрям виник після Першої світової війни, на початку 20 століття у Франції.

- У мистецтві й літературі сюрреалізму поєдналися речі й несподівані образи, парадоксальні, контрастні та часто безглузді (Гійом Аполлінер, Луї Арагон, Поль Елюар, Андре Бретон, Пабло Пікассо, Рене Магрит, Сальвадор Далі, Леонора Керрінгтон, Володимир Куш).
- Засновником сюрреалізму був французький письменник Андре Бретон
- Сюрреалісти закликали звільнити людське «Я» від «пут» матеріалізму, логіки, які вони вважали породженням буржуазної цивілізації. На їхню думку, митцю слід спиратися на досвід несвідомого вираження духу — сни, галюцинації, марення, інтуїтивного аби проникнути по той бік свідомості, досягнути нескінченне й вічне. Прийоми сюрреалізму (зображення надреального, містичні мотиви, елементи фантастики, жахи, спотворене людське тіло) використовуються в «театрі

ЖИВОПИС

АРХИТЕКТУРА

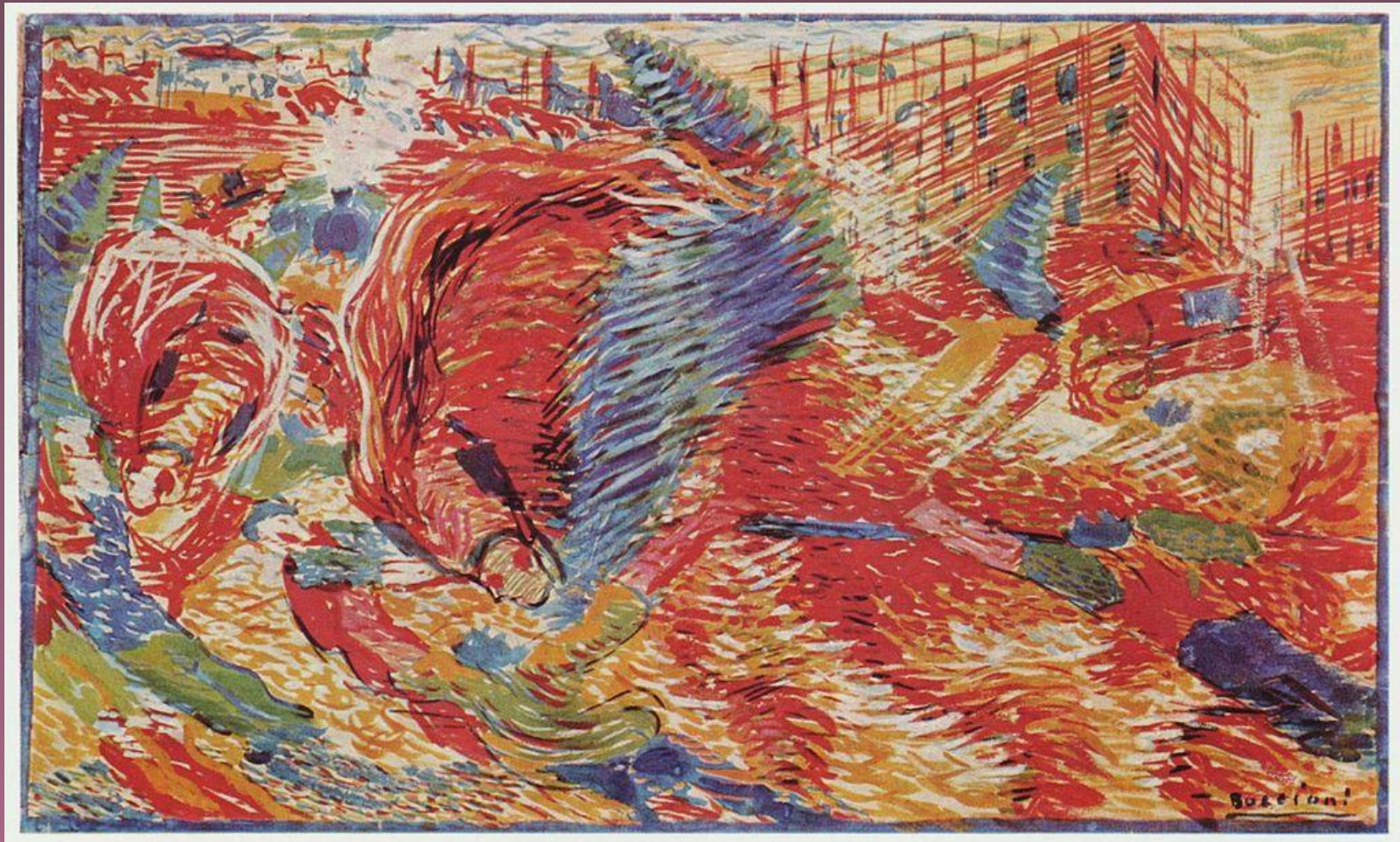

ФУТУРИЗМ

- (від італ. *futurismo* та лат. *futurum* - майбутнє). Авангардний напрям у літературі й мистецтві, що розвинувся на початку XX століття здебільшого в Італії та Росії й обстоював крайній формалізм, пропагував культ індивідуалізму, відкидав загальноприйняті мовні та поетично-мистецькі норми.
- Творцем його вважають італійського письменника Філіппо Марінетті, який 1909 року опублікував у французькій газеті «Ле Фіґаро» «*Маніфест футуризму*».

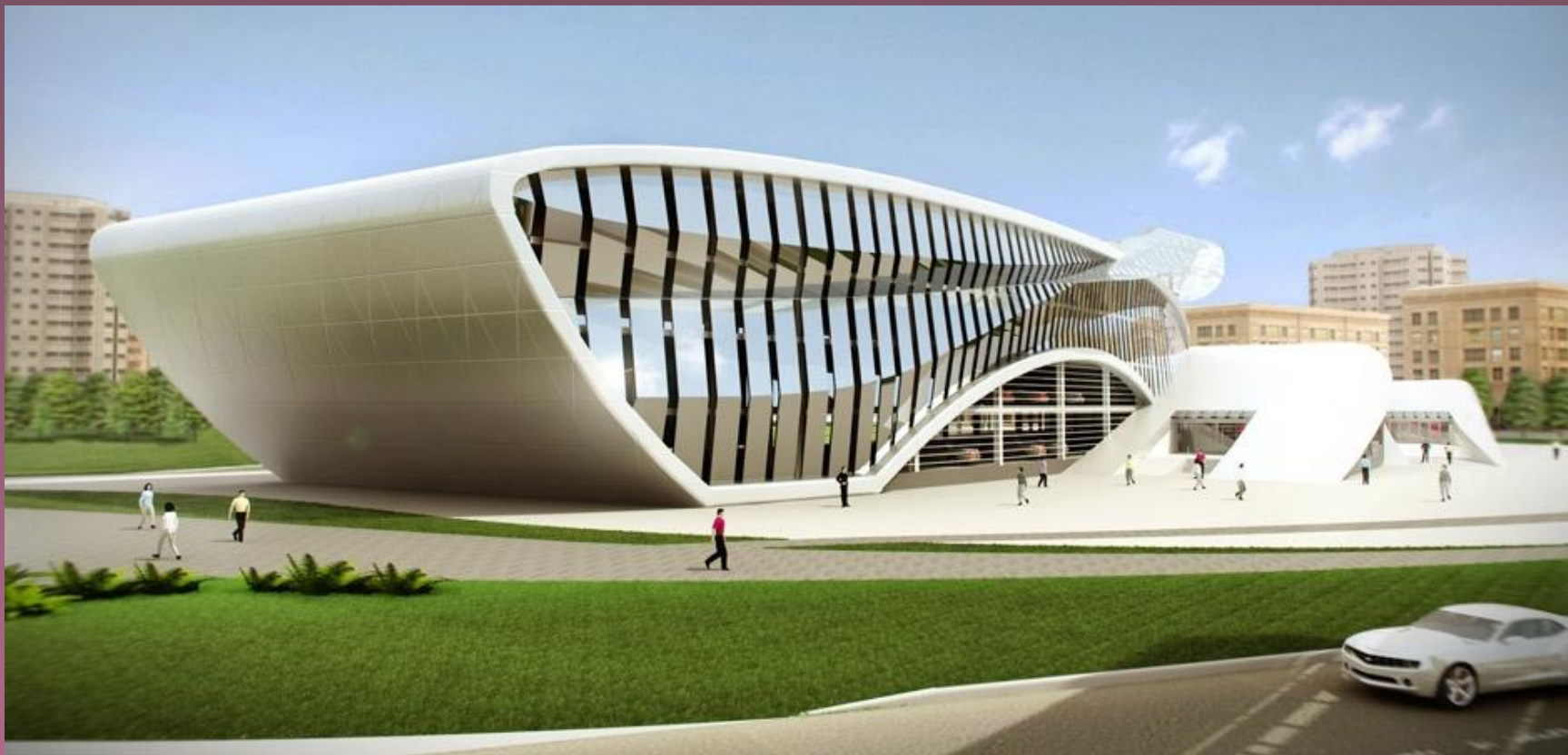
- **Футуризм** — це мистецтво антигуманізму, яке має відбити настання часу техніки. Спрямування футуризму можна виразити трьома «М»: місто, машина, маса. Дві головні ознаки футуризму: по-перше, нове мистецтво зовсім не цікавиться людиною. Психологізм оголошується анархізмом. Психологізм — характерна риса міщанської літератури, яка вмирає. Якщо цікавить душа — пізнай машину. По-друге, для цього мистецтва характерний виключний динамізм, опоетизування руху, швидкості, зорові пошуки засобів зображення руху. Зупинка є злом, отже — футуристи вживали такі принципи динамізації («прискорення») свого художнього тексту: тексти записувалися без розділових знаків, без великих і малих букв. На думку футуристів, найбільше перешкод для руху роблять прикметники й прийменники. На перший план висувається дієслово. Футуризм — це тотальне заперечення, у тім числі й єства.

ЖИВОПИС

АРХИТЕКТУРА

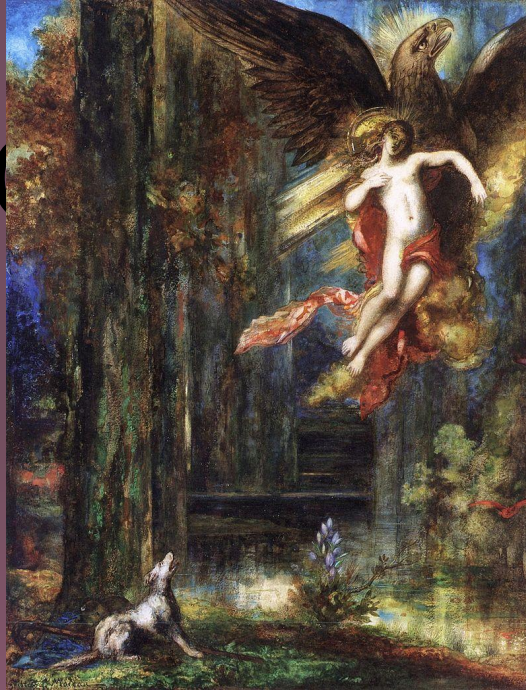

ФОВІЗМ

- (фр. *les Fauves* — «дикі») — стиль певної групи французьких художників початку 20 століття, чиї роботи були швидше зосереджені на мальовничості, декоративності та насиченості кольорів, аніж на зображальних чи реалістичних аспектах, як у французькому варіанті імпресіонізму.
- Як стиль, фовізм виник приблизно в 1900 і тривав до 1910 року. Був настояний на протиріччях і відрізнявся непослідовністю. Рух як такий панував всього кілька років, з 1904 до 1908; за цей час були проведено три виставки. Лідерами цього руху були Анрі Матісс та Андре Дерен.

- Картини фовістів характеризували різке дикі мазки пензля та різкі, пістряві кольори, у той час як зображуваний предмет мав високий ступінь спрощення або абстракції. Фовізм можна віднести до радикального напрямку постімпресіонізму Ван Гога, змішаного з пуантилізмом Жоржа Сера та інших неоімпресіоністських художників, зокрема Поля Сіньяка.

ЖИВОПИС

АБСТРАКЦІОНІЗМ

- **Абстракціонізм, абстрактне мистецтво, безпредметне мистецтво, конфігуративне мистецтво** — одна з течій авангардистського мистецтва початку ХХ ст. Філософсько-естетична основа абстракціонізму — ірраціоналізм, відхід від ілюзорно-предметного зображення, абсолютизація чистого враження та самовираження митця засобами геометричних фігур, ліній, кольорових плям, звуків. Напрямок сучасного абстрактного мистецтва в скульптурі і живописі виник в Європі та Північній Америці в 1910 — 1920.

- Засновниками абстракціонізму були В. Кандинський, К.Малевич, П.Мондріан.
- **Абстракціонізм** у наші часи звичайно описує мистецтво, що не відображує предмети реального світу, але використовує тіні та кольори для надання настрою.

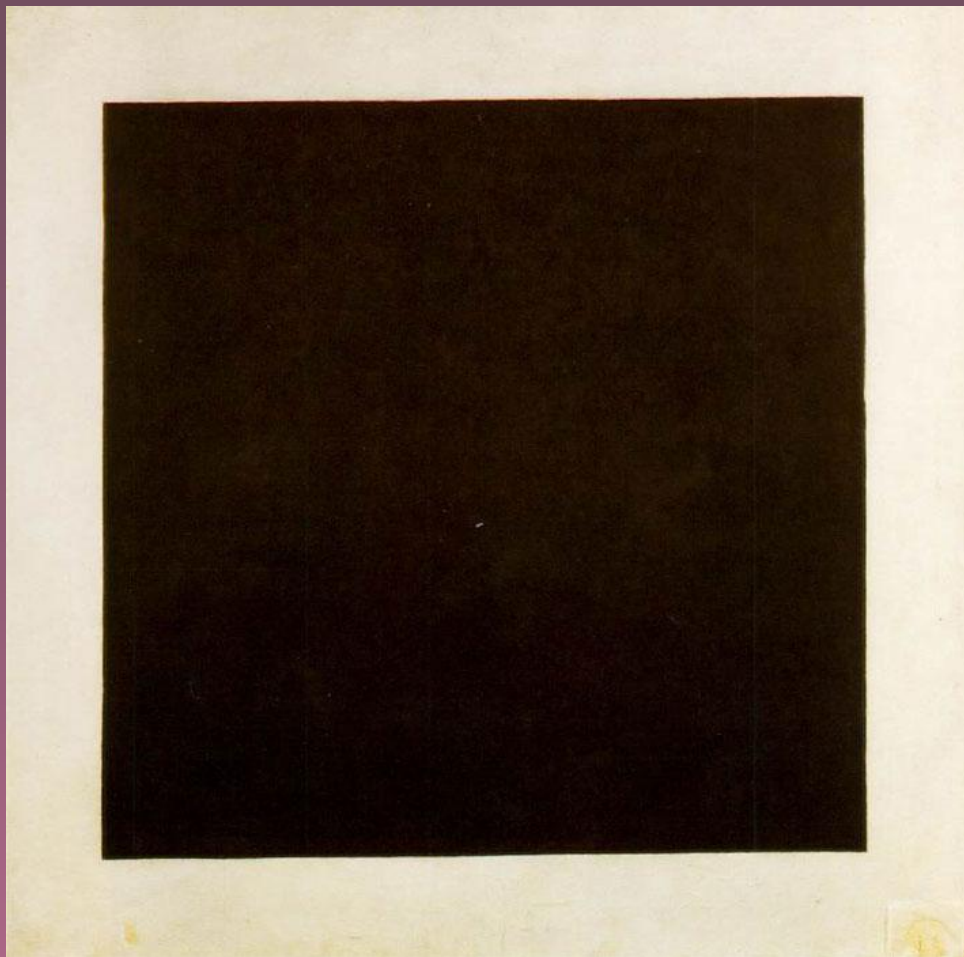
Деякі течії в абстрактному мистецтві

- *Абстрактний імпресіонізм*
- *Геометрична абстракція*
- *Ташизм*
- *Систематизм*
- *Супрематизм*
- *Орфізм*
- *Неопластицизм*
- *Лучизм*

ЖИВОПИС

Чорний квадрат
Казиміра Малевича

ДАДАЇЗМ

- (фр. *dadaïsme* - від *dada* — дитячий дерев'яний коник; перен.: незв'язний дитячий лепет) — авангардистська літературна течія (1914— 1924 рр.), яка виникла в Швейцарії. Її засновники — Трістан Тцара, Р. Гюльзенбек, Г. Баль, Г. Арп. Автором назви течії був румунський поет Трістан Тцара (псевдонім С. Розенштока), який слово «dada» знайшов у словнику Ларруса. Мовою негритянського племені Кру воно означало «хвіст священної корови», а італійського — «дерев'яний коник» і «годувальниця».
- Дадаїзм був свого роду протестом проти ідеологій, політичних структур, раціональної логіки, логоцентризму, моральних норм. Дадаїсти у своїх заявах висловлювалися, що вони проти всіляких принципів. Гуго Баль писав вірші, в яких відмовлявся від мови, возвеличував ономатопею, робив спроби змінити фонетику мови.

В образотворчому мистецтві

- найбільш поширеною формою творчості дадаїстів був колаж - технічний прийом створення твору з певним чином скомпонованих і наклеєних на плоску основу (полотно, картон, папір) шматочків різноманітних матеріалів: паперу, тканини і т. д. У дадаїзм можна виділити три гілки розвитку колажу: цюріхський "випадковий" колаж, берлінський маніфестаційний колаж і кельнської-ганноверський поетичний колаж

ЖИВОПИС

КОНСТРУКТИВІЗМ

- (від лат. *constructio* — побудова) — авангардистський метод (стиль, напрямок) в образотворчому мистецтві, архітектурі, художньому конструюванні, літературі (див. *Конструктивізм у літературі*), фотографії, оформлювальні на декоративно-прикладному мистецтві, що отримав розвиток в 1920 — початку 1930 років. Характеризується суворістю, геометризмом, лаконічністю форм і монолітністю зовнішнього вигляду.

- В архітектурі конструктивізм обстоює раціональну доцільність, економність, лаконізм у засобах вираження. Прагнучи поєднати мистецьку творчість з виробництвом, конструктивізм відкидає практично не вмотивовану декоративність, схематизує мову мистецтва. В образотворчому мистецтві та літературі прихильники конструктивізму надавали великого значення техніцизму, штучним конструктивним формам, абстракціям тощо.
- Найвідомішою була творчість німецького Баухаусу (1919-1933).

АРХИТЕКТУРА

- У Харкові яскравим представником стилю конструктивізм є будівля Держпрому (нині — Будинок української промисловості), побудованого в 1925–1928 рр. на площі Дзержинського (нині площа Свободи) за проектом ленінградських архітекторів Сергія Серафимова, Самуїла Кравця і Марка Фельгера за участю інженера Павла Роттерта.

Будівля Держпрому у Харкові. У Всесвітній архітектурній енциклопедії саме будівля Держпрому ілюструє статтю "Конструктивізм"

ІМАЖИЗМ

- модерністська течія в американській поезії 1910-их- початку 1920-их.
- Його засновники та теоретики — англійський філософ Томас Х'юм та американський поет Езра Луміс Паунд.
- Імажисти, поєднуючи філософію інтуїтизму та формальні теорії французького символізму, культивували самодостатній «чистий» образ, вільний вірш. Метод імажистів полягає в передаванні суб'єктивних вражень, штучному поєднанні метафор і образів

ДЯКУЄМО ЗА
УВАГУ

